

F. t. l. vedr. folkehøjskoler m.v.

Skriftlig fremsættelse (14. november 1997)

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg tillader mig herved for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til Lov om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. (Visse tilskud og kommunal elevstøtte på kurser på ungdomshøjskoler).

(Lovforslag nr. L 74).

Ved lov nr. 504 af 12. juni 1996 om ændring af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler blev den statslige elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen ved folkehøjskoler, herunder ungdomshøjskoler, omlagt til driftstilskud. Den obligatoriske kommunale elevstøtte til elever på ungdomshøjskoler bortfaldt ved omlægningen af den statslige elevstøtte.

Elever ved ungdomshøjskoler, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, har til og med skoleåret 1996/97 fået obligatorisk kommunal elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på lige fod med elever i samme aldersgruppe ved efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. De fleste af ungdomshøjskolernes elever er under 18 år ved kursusstart. Elevstøttes bortfald svarer i 1997 til en stigning i udgifterne på 9.555 kr.

Dette har medført den uddannelsespolitiske konsekvens, at ungdomshøjskolerne er blevet bragt i en konkurrencemæssig vanskelig situation i forhold til efterskolerne. Der er opstået en uhensigtsmæssig forskelsbehandling af elever på under 18 år på ungdomshøjskoler og tilsvarende elever på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, og den forhøjede egenbetaling kan give en uheldig polarisering af elevgruppen.

Efter forslaget får elever på ungdomshøjsko-

ler, der ikke er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, ret til obligatorisk kommunal elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen. For at opnå kommunestøtten skal eleverne opfylde samme betingelser, som elever på efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler skal opfylde for at opnå statslig elevstøtte.

Undervisningsministeren kan yde statstilskud til efteruddannelseskurser til forstandere, viceforstandere og lærere og skolernes merudgifter til kursusdeltagernes tjenestefrihed samt til forsøgs- og udviklingsarbejde inden for lovens område. Forslaget indeholder hjemmel for undervisningsministeren til at fastsætte regler for fordeling af tilskuddene og udlægning af tilskuddenes administrationen til skoleforeninger, som virker inden for loven. Derved kan opnås en bedre tilpasning af behov og ønsker hos tilskudsmodtagerne, som udgør en stor og mangfoldig kreds af personer og skoler. Foreningerne er Frie Kostskolers Fællesråd, Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark, Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler og Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler.

Der er tre ungdomshøjskoler, som er folkehøjskoler for unge voksne, dvs. for aldersgruppen 16?-19 år. Den samlede kapacitet er 283 sengepladser. Kommunernes merudgifter til elevstøtten anslås til maksimalt 2,7 mio. kr. Merudgiften for kommunerne ved denne omlægning forudsættes kompenseres ved forhøjelse af det generelle tilskud til kommunerne (bloktilskud).

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.